

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Оніщенко Неллі Вадимівни «Клініко-лабораторні особливості та прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих», на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Комісія створена згідно з Наказом ректора Запорізького державного медичного університету від № 112 від 04.03.2020 року у складі завідувача кафедри дитячих інфекційних хвороб, доктора медичних наук, професора Усачової О.В. (голова) та рецензентів: завідувача кафедри фтизіатрії і пульмонології, доктора медичних наук, професора Разнатовської О.М. та доцента кафедри інфекційних хвороб, кандидата медичних наук Фурик О.О. проаналізувала результати виконання PhD-аспірантом кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету Оніщенко Неллі Вадимівною освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями і тезами за напрямом дисертації, висновком комісії з біоетики Запорізького державного медичного університету № 3 від 06.02.2020 року, а також заслухала доповідь здобувача у вигляді презентації дисертаційної роботи на фаховому семінарі та відповіді здобувача на запитання учасників фахового семінару.

Актуальність теми дисертації. Інфекції, які викликані вірусом *Varicella-Zoster*, за рівнем захворюваності поступаються лише гострим респіраторним вірусним інфекціям та кишковим інфекціям невстановленої етіології. На сьогодні вітряну віспу вже не розглядають як «дитячу» інфекцію, оскільки за останні роки спостерігається зростання захворюваності серед дорослих. Ризик виникнення ускладнень при вітряній віспі та летального завершення хвороби у дорослих в 25 разів вищий, ніж у дітей. Встановлено, що до 70% летальних результатів вітряної віспи реєструється за відсутності супутньої патології, яка є характерною для груп високого ризику, що потребує подальшого вивчення цієї інфекції у дорослих.

У кожній третій дорослої людини протягом життя відбувається реактивація вірусу *Varicella-Zoster*. Лише близько 3 % пацієнтів госпіталізуються, що призводить до несвоєчасного призначення етіотропного лікування, тяжкого перебігу захворювання та розвитку ускладнень. Останніми роками актуальність оперізувального герпесу зростає, що обумовлено стрімким підвищенням рівня захворюваності серед імунокомпетентних осіб молодого та середнього віку. Все частіше реєструється тяжкий перебіг оперізувального герпесу з розвитком ускладнень у імунокомпетентних пацієнтів, що потребує подальшого вивчення цієї інфекції.

Ключовою ланкою імунопатогенезу захворювань, викликаних вірусом *Varicella-Zoster*, є стан імунологічної реактивності організму, недостатність якої призводить до зростання вірусного навантаження і, як наслідок, дисемінації,

поліморфізму генів параметрів вродженого імунітету та цитокінів у взаємозв'язку з поліморфізмом генів, що їх кодують, є важливим в прогнозуванні тяжкості перебігу, розвитку можливих ускладнень, а також надають можливості для індивідуалізації терапії при різних захворюваннях.

Недостатнє вивчення імунопатогенезу інфекцій, викликаних вірусом *Varicella-Zoster* у імунокомпетентних дорослих осіб, наявність нечисленних досліджень щодо з'ясування клініко-патогенетичної ролі поліморфізму генів, що кодують імунну відповідь, наявність певних протиріч в поодиноких дослідженнях щодо цього питання й обумовило напрямок цього дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів. Вперше встановлене клінічне прогностичне значення носійства різних комбінацій алельних варіантів генів TLR 2 (rs 5743708) та IL-10 (rs 1800872 та rs 1800896) у дорослих хворих на інфекції, які викликані вірусом *Varicella-Zoster*. У хворих на вітряну віспу AG-генотип TLR 2 (rs 5743708) асоціюється з ризиком розвитку тяжкого перебігу ($p < 0,005$). Поліморфізм гену IL-10 в локусі rs 1800872 має прогностичне значення щодо формування тяжкого перебігу ($p < 0,05$) з розвитком вісцеральних ускладнень ($p < 0,005$) за наявності TT-генотипу, а прогнозування приєднання вторинної бактеріальної мікрофлори за наявності TG-генотипу (87,5 % проти 12,5 %, $p < 0,001$).

Вперше доведено, що AA-генотип поліморфізму гену TLR 2 (rs 5743708) асоціюється з високими шансами маніфестації оперізувального герпесу (0,171 проти 0,000, OR=17.85. 95% CI=0.97-329.38), а AG генотип асоціюється з розвитком неврологічних ($p < 0,01$) та офтальмологічних ($p < 0,01$) ускладнень, постгерпетичної невралгії ($p < 0,05$). Генотип TT гену IL-10 в локусі rs 1800872 має прогностичне значення щодо маніфестації оперізувального герпесу ($p < 0,05$) з тяжким перебігом ($p < 0,05$), розвитком неврологічних ($p < 0,05$) та офтальмологічних ($p < 0,001$) ускладнень, а TG-генотип асоціюється з ризиком приєднання вторинної бактеріальної мікрофлори ($p < 0,05$). Генотип TT поліморфізму гену IL-10 в локусі rs1800896 має прогностичне значення щодо ризику розвитку тяжкого ($p < 0,05$) ускладненого ($p < 0,05$) перебігу захворювання, а CC-генотип асоціюється з розвитком дисимінованої форми ($p < 0,001$). За умов формування локалізованої форми оперізувального герпесу у дорослих носіїв CC-генотипу в локусі rs1800896 частіше має місце ураження паравертебральних гангліїв ($p < 0,05$) та рецидивуючий перебіг ($p < 0,05$) захворювання.

Поглиблено уявлення про імунопатогенез інфекцій, які викликані вірусом *Varicella-Zoster* у дорослих. Доведено, що TT-генотип поліморфізму гену IL-10 як в локусі rs 1800872, так і в локусі rs 1800896 асоціюється з найвищим вмістом IL-10 в сироватці крові при маніфестації вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих та ризиком розвитку тяжкого перебігу цих захворювань. При інфекціях, викликаних вірусом *Varicella-Zoster*, розвиток ускладнень, пов'язаних з приєднанням вторинної бактеріальної інфекції, супроводжується або відсутністю ($p > 0,05$) змін вмісту IL-10 в сироватці крові, або незначним його підвищенням ($p < 0,05$), порівняно зі здоровими людьми, та чітко асоціюється з TG-генотипом (80,0 % проти 20,0 %, $p < 0,005$).

Уточнені наукові дані щодо особливостей клінічного перебігу інфекцій, які викликані вірусом Varicella-Zoster у дорослих. Показано, що ці інфекції мають переважно середньотяжкий перебіг, проте розвиток тяжкого перебігу цих інфекцій асоціюється з пізнішою госпіталізацією, пустулізацією елементів висипу та частішим розвитком ускладнень. У дорослих хворих на вітряну віспу з тяжким перебігом, на відміну від середньотяжкого, частішим є розвиток ускладнень за рахунок вісцеральних ($p < 0,05$), а у пацієнтів з оперізувальним герпесом тяжкий перебіг асоціюється з болем в проекції уражених дерматомів ($p < 0,001$), генералізацією процесу (20,0 %), розвитком неврологічних ускладнень (60,0 %), частішим формуванням офтальмологічних (66,6 % проти 31,4 %, $p < 0,05$) та вісцеральних (40,0 % проти 11,4 %, $p < 0,05$) ускладнень, лейкопенією (в 2,79 рази, $p < 0,05$).

Теоретичне значення отриманих результатів полягає в тому, що у роботі поглиблені та деталізовані дані щодо імунопатогенезу інфекцій, які викликані вірусом Varicella-Zoster у дорослих, уточнені наукові дані щодо особливостей клінічного перебігу та прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих.

Практичне значення одержаних результатів. Рекомендовано для стратифікації хворих з високим ризиком ускладнень вітряної віспи визначати поліморфізм гену ІЛ-10 в локусі rs 1800872. За наявності ТТ-генотипу вважати високим ризик формування тяжкого перебігу з розвитком вісцеральних ускладнень, а за наявності ТG-генотипу вважати високим ризик приєднання вторинної бактеріальної мікрофлори.

Обґрунтована доцільність визначення поліморфізмів генів TLR 2 (rs 5743708), ІЛ-10 (rs 1800872), ІЛ-10 (rs1800896) з метою ранньої діагностики тяжкого перебігу оперізувального герпесу з високим ризиком розвитку неврологічних та офтальмологічних ускладнень, формування постгерпетичної невралгії.

Запропоновано та впроваджено в практику визначення поліморфізму гену ІЛ-10 (rs1800896) для стратифікації хворих з високим ризиком формування рецидивуючого перебігу оперізувального герпесу за наявності СС-генотипу.

Нові теоретичні та практичні положення дисертації впроваджені в навчальний процес кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету (2019-2020 н.р.), кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Івано-Франківського національного медичного університету (2019-2020 н.р.), кафедри інфекційних хвороб Харківського національного медичного університету (19.06.2019-19.11.2019), кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (01.09.2019-01.12.2019). Результати дисертаційної роботи впроваджені в роботу Комунальної установи «Обласна інфекційна клінічна лікарня» Запорізької обласної ради м. Запоріжжя (від 05.08.2019), Обласної клінічної інфекційної лікарні м. Івано-Франківськ (від 09.08.2019), Комунального неприбуткового підприємства «Обласна клінічна інфекційна лікарня» Харківської обласної ради м.Харків (від 14.08.2019), інфекційного

Комунального неприбуткового підприємства «Вінницька міська клінічна лікарня №1» м. Вінниця (від 16.08.2019).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні наукові положення дисертації базуються на результатах комплексного клініко-лабораторного дослідження хворих, спеціальних досліджень, які включали визначення генетичного поліморфізму ІЛ-10 локусів rs1800872, rs1800896 та гену TLR2 локусу rs5743708 молекулярно-генетичним методом дослідження, а також визначення кількісного рівня ІЛ-10 імуноферментним методом. Аналіз отриманих даних проводили непараметричними методами в програмі «STATISTICA for Windows 13» (StatSoftInc., №JPZ804I382130ARCN10-J).

Основні положення дисертації, її висновки та рекомендації є обґрунтованими та достовірними, базуються на достатньому за обсягом клінічному матеріалі – 100 хворих на інфекції, викликані вірусом Varicella-Zoster, з яких 50 хворих на вітряну віспу, 50 хворих на оперізувальний герпес та 40 осіб контрольної групи, які включені до дослідження із застосуванням сучасних методів за наявності інформованої згоди.

Всі дослідження узгоджені Комісією з питань біоетики Запорізького державного медичного університету (протокол засідання №3 від 06.02.2020 р.), не містять даних, які суперечать сучасним вимогам біоетики та морально-етичних норм. Достовірність первинних матеріалів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії перевірена комісією, яка була створена наказом ректора Запорізького державного медичного університету № 322 від 03.10.2016 року «Про склад комісії з перевірки первинної науково-дослідної документації ЗДМУ», у складі: головуєча – д.мед.н., професор Усачова О.В.; секретар – д.біол.н., доцент Павлов С.В. (медико-біологічний напрямок); професор Михайловська Н.С. (заступник голови, терапевтичний напрямок); головний метролог Марченко С.М. Всі документи оформлені відповідно до існуючих вимог, результати досліджень оброблені сучасними статистичними методами аналізу на персональному комп'ютері. Первинна документація за обсягом та характером досліджень повністю відповідає даним наведеним у дисертаційній роботі. Робота виконана на метрологічно повіреній дослідницькій апаратурі та повіреним інструментом. За результатами повірки дослідницької апаратури видано Експертний метрологічний висновок № 312 від 19.02.2020 р.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Результати дисертаційного дослідження опубліковані у 14 наукових працях, з них 6 статей (3 - у наукових фахових виданнях України, серед них 2 статті відносяться до міжнародної наукометричної бази «Web of Science»; 2 статті - у виданнях інших держав, 1 з яких надрукована у журналі, який включено до наукометричної бази «Scopus»; 1 стаття у науковому виданні зарубіжної країни, яка входить до Європейського Союзу (Польща); 8 тез у матеріалах конгресів та конференцій.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Дисертація є самостійно виконаним дослідженням автора, науковим керівником визначені тема і завдання та

складена програма дисертаційного дослідження. Автором особисто проведені інформативно-патентний пошук, аналіз наукової літератури за темою дисертаційної роботи, розроблено дизайн дослідження, спільно з науковим керівником розроблені мета та завдання дослідження. Самостійно проведено детальне клініко-лабораторне обстеження хворих на вітряну віспу та оперізувальний герпес у динаміці захворювання. Дисертантом самостійно проведений забор матеріалу (цільної крові), центрифугування з виділенням сироватки крові для наступних спеціальних досліджень. Дисертантом проведений аналіз та інтерпретація отриманих даних. Дисертантом самостійно створена база даних, проведена математична обробка та статистичний аналіз результатів дослідження, підготовлені до друку наукові праці, написані всі розділи дисертації та анотація. Разом з науковим керівником сформульовані висновки та практичні рекомендації. Матеріали та ідеї співавторів не використовувалися.

Апробація результатів дисертації. За рішенням Вченої ради Запорізького державного медичного університету МОЗ України (протокол № 7 від 18.02.2020 р.) та наказу ректора ЗДМУ № 112 від 04.03.2020 р. фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся 04.03.2020 р. на кафедрі дитячих інфекційних хвороб під головуванням завідувача кафедри дитячих інфекційних хвороб, доктора медичних наук, професора Усачової О.В. (голова) та рецензентів: завідувача кафедри фтизіатрії і пульмонології, доктора медичних наук, професора Разнатовської О.М. та доцента кафедри інфекційних хвороб, кандидата медичних наук Фурик О.О.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення. Дисертаційна робота Оніщенко Неллі Вадимівни «Клініко-лабораторні особливості та прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих» є закінченим науковим дослідженням, у якому отримані нові науково обґрунтовані результати. Принципових зауважень щодо змісту і оформлення дисертації немає, окремі стилістичні помилки не знижують загальну цінність дисертації.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Оніщенко Неллі Вадимівни «Клініко-лабораторні особливості та прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих» (науковий керівник – завідувач кафедри інфекційних хвороб ЗДМУ, доктор медичних наук, професор Рябоконт О.В.) є закінченим науковим дослідженням, в якому визначено нове рішення актуального науково-практичного завдання щодо удосконалення прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих на підставі нових наукових даних про клінічне значення носійства різних комбінацій алельних варіантів генів ІЛ-10 в локусах rs 1800872 і rs 1800896 та поліморфізму гену TLR-2 rs 5743708.

Результати дисертаційного дослідження відрізняються науковою новизною і практичним значенням для сучасних інфекційних хвороб.

За формою і структурою дисертація відповідає основним вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

ВИСНОВОК

Розглянувши дисертацію Оніщенко Неллі Вадимівни «Клініко-лабораторні особливості та прогнозування перебігу вітряної віспи та оперізувального герпесу у дорослих» та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих особисто та із співавторами (додаток А), а також за результатами попередньої експертизи (фахового семінару) вважаємо, що робота актуальна для сучасних інфекційних хвороб, являє собою самостійно виконану закінчену наукову працю, яка проведена із застосуванням сучасних методів клінічного дослідження, має наукову новизну, практичну значимість, адекватна поставленій меті та задачам. Основні результати, нові наукові положення та висновки, сформульовані у дисертації, повністю опубліковані в наукових працях, зарахованих за темою дисертації, в роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Біоетична експертиза проведених досліджень підтверджена висновком комісії з біоетики Запорізького державного медичного університету № 3 від 06.02.2020 р., за результатами перевірки дослідницької апаратури, на якій виконувалися дисертаційні дослідження, видано Експертний метрологічний висновок № 312 від 19.02.2020 р. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам передбаченим п.п.10, 11 «ПОРЯДКУ проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 року, відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та може бути рекомендована до офіційного захисту в спеціалізованій вченій раді.

Комісія рекомендує ректору ЗДМУ подати клопотання перед МОН України про утворення спеціалізованої Вченої ради для розгляду та проведення разового захисту дисертації Оніщенко Неллі Вадимівни у складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор Усачова Олена Віталіївна, м. Запоріжжя;

Рецензент: завідувач кафедри фтизіатрії і пульмонології Запорізького державного медичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор, Разнатовська Олена Миколаївна, м. Запоріжжя;

Рецензент: доцент кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету МОЗ України, кандидат медичних наук, доцент Фурик Олена Олександрівна, м. Запоріжжя;

Опонент: завідувач кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології ВНЗ «Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова» МОЗ України, доктор медичних наук, професор Мороз Лариса Василівна, м. Вінниця;

Опонент: завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією ВНЗ «Українська медична стоматологічна академія» МОЗ України, доктор медичних наук, доцент Коваль Тетяна Ігорівна, м. Полтава.

Голова комісії та фахового семінару з попередньої експертизи дисертації

доктор медичних наук, професор

О.В. Усачова

Рецензент:

доктор медичних наук, професор

О.М. Разнатовська

Рецензент:

кандидат медичних наук, доцент

О.О. Фурик

Підручний підпис _____
ПІДТВЕРДЖУЮ
відділу кадрів Запорізького
державного медичного університету
03 20 20 р. Підпис _____

Усачова О.В.

Разнатовська О.М.

Фурик О.О.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Онищенко Н.В., Рябоконт Е.В., Фирюлина О.М. Клинические особенности течения опоясывающего герпеса на современном этапе. *Клиническая инфектология и паразитология*. 2017. № 6 (3). С.289-294. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку).
2. Onishchenko N, Riabokon Y, Riabokon E. Clinical-pathogenetical role of toll-like receptor 2 (rs 5743708) and interleukin-10 (rs 1800896) genes polymorphism in the course of herpes zoster in adults. *Georgian Med News*. 2018. №285. P. 81-86. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку).
3. Onishchenko N.V., Riabokon Yu.Yu., Riabokon O.V. The role of interleukin-10 gene polymorphism (rs 1800872) in the course of herpes zoster in adults. *Pathologia*. 2018. Vol. 15, №3(44). P.325-329. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку). <http://doi:10.14739/2310-1237.2018.3.151810>.
4. Onishchenko N. V., Riabokon O. V. Dependence of interleukin-10 quantitative level from genetic polymorphism of toll-like receptors 2 (rs 5743708) in patients with herpes zoster. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. №9(11). P. 66-75. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку). <http://doi:10.12775/JEHS.2019.09.11.005>.
5. Онищенко Н. В., Рябоконт О. В., Камишний О.М. Роль кількісного вмісту інтерлейкіну-10 в сироватці крові в перебігу оперізувального герпесу у дорослих залежно від поліморфізму його гену (rs 1800896). *Інфекційні хвороби*. 2019. №3(97). С.16-23. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку).
6. Onishchenko N. V., Riabokon Yu. Yu., Abramov A. V. The role of interleukin-10 and its encoding gene polymorphism influence on the course of infections caused by varicella-zoster virus. *Zaporozhye medical journal*. 2020. Vol.22, №1(118). P.66-71. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір, клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка статті до друку). <http://doi:10.14739/2310-1237.2018.3.151810>.
7. Онищенко Н. В. Динаміка клінічних проявів оперізувального герпесу залежно від тяжкості перебігу захворювання. *Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Суми, 25-26 травн. 2017 р., С.206-208. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних

літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, стендова доповідь на конференції).

8. Оніщенко Н.В., Рябокони О.В. Взаємозв'язок поліморфізму гена інтерлейкіна-10 (rs 1800872) із розвитком ускладнень оперізувального герпесу у дорослих. *Актуальні інфекційні захворювання. Сучасні аспекти клініки, діагностики, лікування та профілактики*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародн.уч., м. Київ, 29-30 листоп. 2018 р., Т.6, №5. С.98-99. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, стендова доповідь на конференції).*

9. Оніщенко Н. В., Рябокони О. В., Фірюліна О. М. Ускладнення вітряної віспи у дорослих. *Сучасні діагностичні, лікувальні і профілактичні технології у практиці інфекціоніста*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 4-5 жовтн. 2018 р., С.70-71. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку).*

10. Оніщенко Н. В. Клінічна характеристика ускладнень вітряної віспи у дорослих хворих. *Актуальні питання сучасної медицини та фармації. До 50-річчя заснування ЗДМУ*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 18-25 квітн. 2018 р., С. 111-112. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, усна доповідь на конференції).*

11. Оніщенко Н. В., Рябокони О. В., Камишний О. М. Аналіз асоціації поліморфізму гену інтерлейкіна-10 (rs 1800872) зі ступенем тяжкості перебігу оперізувального герпесу у дорослих. *Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека*: зб. матеріалів наук.-практ. конф. з міжнародн.уч., м. Київ, 11-12 жовтн. 2018 р., С.124-126. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку).*

12. Оніщенко Н. В. Роль генетичного поліморфізму гену інтерлейкіну-10 (rs 1800872) в перебігу вітряної віспи у дорослих. *Актуальні питання сучасної медицини та фармації 2019*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 13-17 травн. 2019 р., С. 87-88. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, усна доповідь на конференції).*

13. Оніщенко Н. В. Генетичний поліморфізм ІЛ-10 rs 1800896 та його вплив на рівень ІЛ-10 в сироватці крові у взаємозв'язку із тяжкістю перебігу оперізувального герпесу у дорослих хворих. *Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Суми, 29-30 травн. 2019 р., С. 91-93. *(Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних*

показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, стендова доповідь на конференції).

14. Оніщенко Н. В., Рябоконт О. В., Камишний О. М. Поліморфізм гена інтерлейкіну-10 як генетичний предиктор ускладненого перебігу вітряної віспи у дорослих. *Всеукраїнська асоціація інфекціоністів: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 3-4 жовтн. 2019 р., С. 115-116. (Дисертантом проведено аналіз літератури, відбір та клінічне обстеження хворих, аналіз лабораторних показників, статистичний аналіз отриманих даних, підготовка тез до друку, стендова доповідь на конференції).*

15. Спосіб прогнозування тяжкого ускладненого та рецидивуючого перебігу оперізувального герпесу у дорослих / Рябоконт Олена Вячеславівна (UA); Оніщенко Неллі Вадимівна (UA); заявник та патентовласник: Запорізький державний медичний університет (UA) // Промислова власність. – Оубл. 25.07.2019, Бюл. № 14. Патент на корисну модель № 136008 Україна, МПК G01N 33/50 (2006.01)